

DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de Andrian Grigorițchi,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrian
Grigorițchi împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea
actului administrativ,

împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul declarat de Andrian Grigorițchi și s-a menținut hotărârea din 02
aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, prin care s-a admis parțial
acțiunea depusă de Andrian Grigorițchi,

constată:

La 13 iunie 2017, Andrian Grigorițchi a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului
administrativ (f.d. 3, 4).

În motivarea acțiunii a menționat că, la 26 ianuarie 2016 a depus la Consiliul
municipal Chișinău cerere, înregistrată cu nr. G-527/16, prin care a solicitat
aprobarea Planului urbanistic în detaliu (volum redus) elaborat de
IMP „Chișinăuproiect” privind analiza și sistematizarea teritoriului adiacent lotului
privat cu numărul cadastral xxxxx, prin operarea modificărilor în Regulamentul
local de urbanism, din zona S în zona R6, inclusiv analiza și calculul liniilor roșii,
conform planșei nr. 5 și modificarea deciziei Consiliului municipal Chișinău prin
care acest teren i-a fost transmis în proprietate, prin modificarea suprafeței
terenului atribuit, conform planșei nr. 6.

Prin răspunsul din 09 martie 2016 a Direcției generale arhitectură, urbanism și
relații funciare, a fost informat că în scopul soluționării pozitive a cererii, este
necesară elaborarea Planului urbanistic zonal și prezentarea avizelor pozitive a
organelor de resort.

Prin cererea din 12 mai 2016, Andrian Grigorițchi a prezentat Direcției
generale arhitectură, urbanism și relații funciare actele solicitate în baza
răspunsului din 09 martie 2016.

Ulterior, la 13 ianuarie 2017, a depus pe numele Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare cerere, înregistrată cu nr. 188, prin care a solicitat inițierea consultărilor publice asupra Proiectului urbanistic zonal privind analiza și sistematizarea teritoriului adiacent lotului cu nr. cadastral xxxxx.

De asemenea, prin cererea din 14 aprilie 2017 a solicitat Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare să fie informat dacă au fost inițiate consultările publice asupra Proiectului urbanistic zonal solicitat prin cererea din 13 ianuarie 2017, însă până la depunerea cererii de chemare în judecată nu a primit niciun răspuns la aceste cereri.

În această ordine de idei, reclamantul Andrian Grigorițchi a solicitat constatarea faptului nesoluționării în termen a cererilor depuse la 13 ianuarie 2017 și 14 aprilie 2017 despre inițierea organizării consultării publice asupra proiectului Planului urbanistic zonal privind sistematizarea teritoriului aferent lotului cu numărul cadastral xxxxx; obligarea Consiliului municipal Chișinău să examineze cererile referitor la aprobarea Planului urbanistic zonal privind analiza și sistematizarea teritoriului adiacent lotului privat cu numărul cadastral xxxxx, prin operarea modificărilor în Regulamentul local de urbanism din zona S în zona R6, inclusiv analiza și calculul liniilor roșii conform planșei nr. 5 și modificarea deciziei Consiliului municipal Chișinău despre transmiterea terenului în proprietate, prin modificarea suprafeței terenului atribuit conform planșei nr. 6.

Prin hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, s-a admis parțial acțiunea depusă de Andrian Grigorițchi; s-a constatat faptul nesoluționării în termen a cererilor depuse de Andrian Grigorițchi la 13 ianuarie 2017 și 14 aprilie 2017 despre inițierea organizării consultării publice asupra proiectului Planului urbanistic zonal privind sistematizarea teritoriului aferent lotului cu numărul cadastral xxxxx; s-a obligat Consiliul municipal Chișinău să examineze cererile lui Andrian Grigorițchi depuse la 13 ianuarie 2017 și 14 aprilie 2017 despre inițierea organizării consultării publice asupra proiectului Planului urbanistic zonal privind sistematizarea teritoriului aferent lotului cu numărul cadastral xxxxx și să transmită solicitantului un răspuns, în termen de 30 zile de la data devenirii definitive a hotărârii judecătorești; iar în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 59, 69-73).

Prin decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Andrian Grigorițchi și s-a menținut hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central (f.d. 120, 121-130).

În consolidarea soluțiilor pronunțate, Judecătoria Chișinău, sediul central, și Curtea de Apel Chișinău au reținut că, prin prisma articolului 8 din Legea cu privire la petiționare, cererile depuse de către Andrian Grigorițchi la 13 ianuarie 2017 și 14 aprilie 2017 urmau a fi examinate în termen de 30 de zile lucrătoare.

Totodată, în partea cerinței privind obligarea Consiliului municipal Chișinău să examineze cererile referitor la aprobarea Planului urbanistic zonal privind analiza și sistematizarea teritoriului adiacent lotului privat cu numărul cadastral xxxxx, prin operarea modificărilor în Regulamentul local de urbanism din zona S în zona R6, inclusiv analiza și calculul liniilor roșii conform planșei nr. 5 și modificarea deciziei Consiliului municipal Chișinău despre transmiterea terenului în proprietate, prin modificarea suprafeței terenului atribuit conform planșei nr. 6, instanțele inferioare au constatat că reclamantul nu a respectat procedura prealabilă. Or, cererea depusă de către Adrian Grigorițchi la 13 ianuarie 2017, prin care a solicitat inițierea consultării publice, a fost adresată Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, nu și Consiliului municipal Chișinău.

La 15 ianuarie 2019, Andrian Grigorițchi a declarat recurs împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 135-140).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele faptice ale cauzei și a invocat că instanța de apel a încălcat normele de drept material, menționând în acest sens că, în speță, nefundat s-a ajuns la concluzia că nu a respectat procedura prealabilă.

Or, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 13/28-2 din 28 octombrie 2010 i-a fost atribuit în proprietate privată lui Andrian Grigorițchi lotul de pământ cu suprafața de 699 m.p. din cartierul locativ Budești – I, pentru proiectarea și construirea unei case de locuit particulare, conform planului lotului. Însă, conform Regulamentului local de urbanism al municipiului Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 22/40 din 25 decembrie 2008, terenul repartizat pentru construcția casei de locuit particulare se afla în zona „S” – zona specială, în care sunt acceptate pentru construcții cu caracteristicile de clasificare în zone de locuire, comerciale ori industriale. Prin urmare, pe acest teren nu se permite construirea caselor de locuit, ci doar a aeroporturilor, heliporturilor (clădiri și piste), bisericilor, mănăstirilor, parohiilor, instituțiilor de educație; instituțiilor de sănătate, instituțiilor de justiție, instituțiilor de utilitate publică etc..

Astfel, la 26 ianuarie 2016 s-a adresat Consiliului municipal Chișinău cu cerere, înregistrată cu nr. G-527/16, prin care a solicitat anume aprobarea Planului urbanistic în detaliu (volum redus) elaborat de IMP „Chișinăuproiect” privind analiza și sistematizarea teritoriului adiacent lotului privat cu numărul cadastral xxxxx, prin: operarea modificărilor în Regulamentul local de urbanism, din zona S în zona R6, inclusiv analiza și calculul liniilor roșii, conform planșei nr. 5 și modificarea deciziei Consiliului municipiului Chișinău prin care acest teren i-a fost transmis în proprietate, prin modificarea suprafeței terenului atribuit, conform planșei nr. 6.

Mai mult decât atât, cererile din 13 ianuarie 2017 și 14 aprilie 2017 privind aprobarea Planului urbanistic zonal au fost adresate Consiliului municipal Chișinău, prin intermediul Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, ca subdiviziune a acesteia.

Dealtfel, instanța de apel eronat a conchis că Andrian Grigorițchi urma să se adreseze nemijlocit Consiliului municipal Chișinău și nicidecum Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare. Or, prin prisma Regulamentului local de urbanism al orașului Chișinău, adoptat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 22/40 din 25 decembrie 2008 și modificat prin decizia nr. 4/30 din 13 mai 2014, pentru a fi aprobate de Consiliul municipal Chișinău, Planurile urbanistice zonale trebuie prezentate mai întâi Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare, care conform atribuțiilor sale perfectează proiectul deciziei.

În această ordine de idei, recurentul Andrian Grigorițchi a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și casarea parțială a hotărârii din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, cu pronunțarea unei hotărâri noi în sensul admiterii integrale a acțiunii.

Prin încheierea din 27 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat admisibil recursul declarat de Andrian Grigorițchi împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a transmis Colegiului lărgit pentru examinare în fond.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei în instanța de apel, din considerentele ce succed.

În debut, Colegiul învederează că, în data de 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din articolul 257 alin. (1) al acesteia.

În accepțiunea articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Sub acest aspect, Colegiul consideră necesar de a învedera că, prin prisma articolului 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Din înțelesul logico-juridic al articolelor 195 și 258 alin. (3) din Codul administrativ rezultă cert că, procedura de contencios administrativ dedusă judecării în prezenta speță urmează a fi judecată în coroborarea dispozițiilor Codului de procedură civilă cu cele din Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018.

În această consecvență, în speță, instanța de recurs urmează să se conducă de împuternicirile de care a fost investită prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018.

Astfel, în conformitate cu articolul 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie, prin care casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Verificând legalitatea deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție vedește că instanța de apel nu a stabilit corect obiectul material al acțiunii, iar drept consecință a încălcat normele de drept procedural civil și de drept material, fapt ce a succedat adoptarea unei soluții greșite și nemotivate.

În debut, instanța de recurs consideră necesar de a reitera că legislația procedural-civilă consacră principiul general după care orice hotărâre judecătorească trebuie să fie motivată și să reprezinte premisa pentru soluția din dispozitiv. Această dispoziție este edictată atât în interesul unei bune administrări a justiției și încrederii ce trebuie să inspire justițiabililor, cât și pentru a se da instanțelor superioare posibilitatea de a controla judecata primelor instanțe.

Pentru satisfacerea acestui principiu, judecătorii fondului sunt datori să arate motivele de fapt și de drept care au format convingerea lor, să enunțe cele constatate și dovezile care au determinat-o.

În acest sens, legiuitorul a investit apelul cu efect devolutiv, care presupune două limite raționale: *tantum devolutum quantum appellatum*, adică instanța de apel rejudecă în fapt și în drept, ceea ce apelantul a înțeles să atace din hotărârea primei instanțe, fiind o consecință a principiului disponibilității care guvernează procesul civil și *tantum devolutum quantum iudicatum*, unde instanța de apel, efectuează o nouă examinare în fond, dar și exercită controlul judiciar complet, în fapt și în

drept, asupra ceea ce a hotărât prima instanță și din acest motiv instanța de apel, nu poate fi pusă în situația de a soluționa cereri care nu au fost formulate în fața primei instanțe, adică cereri absolut noi prin care să se invoce pretenții noi.

Reieșind din principiile dreptului procesual civil, Colegiul notează că, acțiunea civilă este ansamblul mijloacelor procesuale consacrate și garantate, pentru apărarea prin intermediul instanței de judecată în ordinea stabilită de lege a dreptului subiectiv prezumat încălcat sau prezumat contestat. Acțiunea civilă constă din trei elemente interdependente: obiectul, temeiul și părțile acțiunii.

Prin urmare, instanței de apel îi revine o deosebită atenție de a determina toate componentele acțiunii civile, și în special obiectul acțiunii civile și temeiurile acesteia. Or, reieșind din acestea, urma a fi stabilit obiectul probațiunii, circumstanță care presupune în sine conturarea faptelor juridice prin care se justifică pretențiile și obiectiile părților și fără de care este imposibilă soluționarea justă a litigiului, precum și identificarea subiecților raportului material-litigios.

Implicit circumstanțelor cauzei, Colegiul apreciază ca fiind insuficient nemotivată concluzia instanței de apel privind „netemeinicia pretenției lui Adrian Grigorițchi privind obligarea Consiliului municipal Chișinău să examineze cererea despre aprobarea Planului urbanistic zonal privind analiza și sistematizarea teritoriului adiacent lotului privat de pe strada xxxxx, prin operarea de modificări în regulamentul local de urbanism din zona S în zona R6, inclusiv analiza și calculul liniilor roșii conform planșei nr. 5 și modificarea deciziei CMC despre transmiterea terenului în proprietate, prin modificarea suprafeței terenului atribuit conform planșei nr. 6, în condițiile în care față de Consiliul municipal Chișinău nu a fost formulată o astfel de cerere”.

Or, la capitolul dat, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile articolului 6 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 136 din 17 iunie 2016 „privind statutul municipiului Chișinău”, conform căreia Consiliul municipal aprobă, la propunerea primarului general, Regulamentul de organizare și funcționare a Primăriei municipiului Chișinău, regulamentele de organizare și funcționare a subdiviziunilor administrației publice municipale și preturilor de sector; în cazul în care, la 2 ședințe consecutive, consiliul municipal exclude de pe ordinea de zi proiectele de decizie privind aprobarea acestor regulamente sau le respinge, primarul general emite dispoziția cu privire la aplicarea provizorie a acestora pînă la aprobarea de către consiliul municipal, în temeiul prezentei legi, a regulamentelor respective.

Astfel, Consiliul municipal Chișinău a aprobat Regulamentul Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău.

Conform pct. 1.3 din Regulamentul Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, Direcția generală este o subdiviziune a Consiliului municipal Chișinău, care se ocupă cu realizarea unui ansamblu de activități specifice urbanismului și amenajării teritoriului.

Totodată, pct. 2.13 din Regulamentul nominalizat stipulează că, pentru realizarea atribuțiilor sale de bază, Direcția generală asigură *inter alia* elaborarea proiectelor de decizii ale Consiliului privind amenajarea teritoriului și în domeniul urbanistic, utilizarea terenurilor conform documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului.

În atare circumstanțe, Colegiul constată că instanța de apel nu a dat un răspuns cert și bine motivat la întrebarea care este necesitatea adresării lui Andrian Grigorițchi direct Consiliului municipal Chișinău cu cererea despre aprobarea

Planului urbanistic zonal privind analiza și sistematizarea teritoriului adiacent lotului privat de pe xxxxx, din moment ce Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău este o subdiviziune a autorității publice locale, care se ocupă cu realizarea activității specifice urbanismului și amenajării teritoriului.

Cu atât mai mult că, prima cerere depusă de Andrian Grigorițchi la 26 ianuarie 2016 a fost înregistrată pe numele Consiliului municipal Chișinău (f.d. 28), însă autoritatea publică a repartizat-o spre soluționare direcției competente din subdiviziunea sa.

Dealtfel, și cererile din 12 mai 2016 și 14 aprilie 2017 (f.d. 30, 32) au fost adresate atât Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, cât și Consiliului municipal Chișinău.

În acest sens sunt imperioase prevederile articolului 14 alin. (2) lit. o) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, care statuează că pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la articolul 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local aprobă, în condițiile legii, planurile urbanistice generale ale localităților din componenta unității administrativ-teritoriale respective.

Același raționament este prevăzut și de articolul 30 din Legea nr. 835 din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului și anexa la această lege, în sensul căreia Planul urbanistic zonal se aprobă de consiliul municipal, raional, sătesc etc.

Astfel, din memoriul deciziei Curții de Apel Chișinău nu rezultă o motivare clară privind necesitatea adresării lui Andrian Grigorițchi către Consiliul municipal Chișinău și nu Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a acestei autorități publice locale. Or, toate cererile prin care Andrian Grigorițchi a solicitat aprobarea Planului urbanistic zonal au fost adresate atât Consiliului municipal Chișinău, cât Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare ca subdiviziune specializată în perfectarea proiectelor de decizie pentru aprobarea Planurilor urbanistice zonale.

La capitolul dat, se atestă că instanța de apel a admis o concluzie contradictorie, cu derogări de la prevederile articolului 9 alin. (1) din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare (abrogată din 01 aprilie 2019 prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018). Or, în sensul acesteia norme, dacă petiția ține de competența altui organ, originalul petiției se expediază acestui organ în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, fapt despre care este informat petiționarul.

Respectiv, prin prisma articolului 9 alin. (1) din Legea nr. 190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, în ipoteza în care cererea adresată de Andrian Grigorițchi nu ține de competența Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, ci a altui organ, aceasta urma a fi remisă pentru examinare organului competent.

Astfel, având în vedere că Andrian Grigorițchi nu a fost notificat privind remiterea cererilor/petițiilor sale pentru examinare altui organ competent, se prezumă că acestea au fost depuse organului corespunzător, care dealtfel și le-a reținut spre examinare.

În altă ordine de idei, Colegiul apreciază ca fiind contradictorie concluzia instanței de apel privind „...respingerea capătului de cerere cu privire la obligarea Consiliului municipal Chișinău să examineze cererile referitor la aprobarea Planului urbanistic zonal privind analiza și sistematizarea teritoriului adiacent lotului privat din xxxxx, prin operarea modificărilor în Regulamentul local de urbanism din zona S în zona R6, inclusiv analiza și calculul liniilor roșii conform planșei nr. 5 și modificarea deciziei Consiliului municipal Chișinău despre transmiterea terenului în proprietate, prin modificarea suprafeței terenului atribuit conform planșei nr. 6”.

Or, în această parte concluzia instanței s-a bazat pe faptul că Andrian Grigorițchi nu s-ar fi adresat cu o astfel de cerere către Consiliul municipal Chișinău. Însă, distinct acestei concluzii, instanța de apel a menținut hotărârea primei instanței în partea obligării Consiliului municipal Chișinău să examineze cererile lui Andrian Grigorițchi depuse la 13 ianuarie 2017 și 14 aprilie 2017 despre inițierea organizării consultării publice asupra proiectului Planului urbanistic zonal privind sistematizarea teritoriului aferent lotului privat din xxxxx, și să transmită solicitantului un răspuns, în termen de 30 zile de la data devenirii definitive a hotărârii judecătorești.

Astfel, memoriul deciziei instanței de apel atestă o discordanță, deoarece pe deoparte instanța de apel constată că Andrian Grigorițchi nu s-ar fi adresat Consiliului municipal Chișinău cu cerere privind aprobarea Planului urbanistic zonal, și totodată obligă Consiliul municipal Chișinău să inițieze organizarea consultării publice asupra proiectului Planului urbanistic zonal.

Prin urmare, Colegiul conchide că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că cererile depuse de Adrian Grigorițchi la 26 ianuarie 2016, 12 mai 2016, 13 ianuarie 2017 și 14 aprilie 2017 țin de aprobarea Planului urbanistic zonal și au fost adresate Consiliului municipal Chișinău și direcției acestuia învestite cu atribuția de realizare a activității specifice urbanismului și amenajării teritoriului, în special în perfectarea proiectelor de decizie pentru aprobarea Planurilor urbanistice zonale.

În atare situație se deduce că, argumentele formulate de către participanții la proces în fața instanței de judecată în scopul apărării drepturilor sale nu au fost clarificate de instanța de apel, deși ultima avea obligația de a se pronunța asupra fiecărui argument, astfel ca acestea să fie răsturnate de instanță, pentru a da posibilitate instanței de recurs să exercite controlul judiciar a soluției pronunțate. Cu atât mai mult că, acest aspect cerea o motivare specifică și explicită, însă instanța de apel a omis să dea o asemenea explicație și să stabilească dacă sunt sau nu aplicabile normele legale citate supra.

Conjunctura descrisă supra profilează faptul că, instanța de apel nu a exercitat un control judiciar complet, în fapt și în drept, cu respectarea efectului devolutiv al apelului, asupra ceea ce a hotărât prima instanță. Or, în condițiile din speță, Curtea de Apel Chișinău a menținut în vigoare o hotărâre judecătorească adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural și material pertinente speței.

La caz, Colegiul învederează că, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19

aprilie 1994, paragraful 61). Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlande).

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a articolului 6 §1 din CEDO (Hiro Balani vs. Spania).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

În speță, este evident că constatările instanței de apel nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise, astfel încât instanța de recurs fiind în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea soluției adoptate.

Coroborând circumstanțele ce preced, instanța de recurs conchide temeinicia recursului declarat de Adrian Grigorițchi împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, deoarece soluția instanței de apel este bazată pe neelucidarea circumstanțelor speței și este adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural și material.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, dictată de concluzii nemotivate și nu a elucidat toate circumstanțele pertinente speței, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului declarat de Adrian Grigorițchi și casării deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei în Curtea de Apel Chișinău, pentru o nouă judecare în ordine de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de circumstanțele constatate și concluziile deduse de instanța de recurs și, reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente speței, precum și cercetarea multiaspectuală a suportului probator.

În conformitate cu art. 257, 258 alin. (3) și 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se casează decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Andrian Grigorițchi împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ, și se restituie cauza Curții de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas

Tamara Chișca-Doneva